

Edizzjoni Provviżorja

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Id-Disa' Awla)

26 ta' Ottubru 2017 (*)

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) – Direttiva 2006/112/KE – Inklużjoni fir-reġistru tal-persuni taxxabbli għall-VAT – Leżiżlazzjoni nazzjonali li timponi l-għoti ta' garanzija – Żlieda kontra l-frodi – Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea – Libertà ta' intrapriża – Prinċipju ta' nondiskriminazzjoni – Prinċipju ta' ne bis in idem – Prinċipju ta' nuqqas ta' retroattività”

Fil-Kawża C-534/16,

li għandha bħala suġġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa min-Najvyšší súd Slovenskej republiky (qorti suprema tar-Repubblika Slovakkja), permezz ta' deċiżjoni tad-29 ta' Settembru 2016, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fl-20 ta' Ottubru 2016, fil-proċedura

Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky

vs

BB construct s. r. o.,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Id-Disa' Awla),

komposta minn E. Juhász, li qed jaġixxi bħala President tal-Awla, K. Jürimäe (Relatur) u C. Lycourgos, Imqallfin,

Avukat Ġenerali : M. Szpunar,

Reġistratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-proċedura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

- għall-Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, minn F. Imrecze, bħala aġent,
- għal BB construct s. r. o., minn P. Ondrášiková, advokátka,
- għall-Gvern Slovakk, minn B. Ricziová, bħala aġent,
- għall-Kummissjoni Ewropea, minn L. Lozano Palacios u A. Tokár, bħala aġenti,

wara li rat id-deċiżjoni, meħuda wara li nstema' l-Avukat Ġenerali, li l-kawża tinqata' mingħajr konkluzjonijiet,

tagħti l-preżenti

Sentenza

1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 273 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud (UE 2006, L 347, p. 1, iktar 'il quddiem id-“Direttiva tal-VAT”), kif ukoll tal-libertà ta' intrapriża, tal-prinċipju ta' ugwaljanza fit-trattament, tal-prinċipju ta' *ne bis in idem* u tal-prinċipju ta' nuqqas ta' retroattività ta' delitti u ta' pieni sanċiti mill-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea (iktar 'il quddiem il-“Karta”).

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' kawża bejn il-Finanzné riaditešstvo Slovenskej republiky (direttorat tat-taxxi tar-Repubblika Slovakkja, iktar 'il quddiem id-“direttorat tat-taxxi”) u BB construct s. r. o., dwar garanzija meċċieja matul ir-reċiżtrazzjoni ta' din tal-ażżar għall-finijiet tat-taxxa fuq il-valur miżjud (VAT).

Il-kuntest ġuridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 L-ewwel paragrafu tal-Artikolu 273 tad-Direttiva tal-VAT jipprovdi:

“L-Istati Membri jistgħu jimponu obbligi oġrajn li jidhrulhom meċċieja biex jiġuraw il-ġbir korrett ta' VAT u biex ma ssirx frodi, soġġett għall-ġieja ta' trattament indaqs bejn transazzjonijiet domestiċi u transazzjonijiet li jsiru bejn Stati Membri minn persuni taxxabbli u sakemm dawn l-obbligi, fin-negozju bejn Stati Membri, ma jagħtux lok għal formalitajiet konnessi mal-qsim ta' fruntieri.”

Id-dritt Slovakk

4 L-ewwel sentenza tal-Artikolu 4(1) tal-Liġi Nru 222/2004 dwar it-taxxa fuq il-valur miżjud, fil-verġjoni tagħha applikabbli għall-kawża prinċipali (iktar 'il quddiem id-“liġi dwar il-VAT”), tipprevedi obbligu ta' reċiżtrazzjoni għall-persuni taxxabbli fit-termini li ġejjin:

“Il-persuna taxxabbli li għandha s-sede, il-post tal-operat jew l-istabbiliment tagħha f'dan il-pajjiż [...] u li f'dawn l-ażżar 12-il xahar konsekuttivi kisbet d'ul mill-bejgħ li jammonta għal [EUR] 49 790, għandha l-obbligu li tissottometti applikazzjoni għar-reċiżtrazzjoni għall-finijiet tat-taxxa quddiem l-uffiċġju tat-taxxa”.

5 Fil-verġjoni tiegħu ġietata mill-qorti tal-rinviju, l-Artikolu 4c ta' din il-liġi, intitolat “Garanzija fiskali”, jipprevedi:

“(1) Il-persuna taxxabbli li tkun ippreġentat applikazzjoni għal reċiżtrazzjoni għall-finijiet tat-taxxa skont l-Artikolu 4(1) u(2), għandha l-obbligu li tiggarantixxi l-ġlas tat-taxxa permezz tad-depożitu ta' flus kontanti fuq il-kont tal-uffiċġju tat-taxxa jew permezz ta' garanzija bankarja inkundizzjonata pprovdata għal 12-il xahar favur l-uffiċġju tat-taxxa, fl-ammont tal-garanzija mitluba [...] jekk:

[...]

c) l-amministratur jew l-assoġjat ta' din il-persuna taxxabbli hija persuna fiżika jew ġuridika li hija jew li kienet amministratur jew assoġjat ta' persuna ġuridika oġra

1. li għandha, jew kellha fid-data tad-dissoluzzjoni tagħha, arretrati tat-taxxa li jammontaw għal [EUR] 1 000 jew iktar, akkumulati matul il-perijodu li fih l-imsemmija persuna fiżika jew ġuridika kienet l-amministratur jew l-assoġjat tagħha, u li ma jkunux għandhom t'allsu fid-data tas-sottomissjoni tal-applikazzjoni għal reċiżtrazzjoni għall-finijiet tat-taxxa;

[...]

(2) L-uffi??ju tat-taxxa g?andu jiffissa, permezz ta' de?i?joni, l-ammont tal-garanzija li g?andha ting?ata mill-applikant g?al re?istrazzjoni msemija fil-paragrafu 1fl-ammont ta' mhux inqas minn [EUR] 1 000 u mhux iktar minn [EUR] 500 000. Sabiex ji?i ddeterminat l-ammont tal-garanzija fiskali, l-uffi??ju tat-taxxa g?andu jie?u inkunsiderazzjoni r-riskju li l-persuna taxxabbli tonqos milli t?allas it-taxxa meta din tkun dovuta. L-applikant g?al re?istrazzjoni huwa obligat jipprovdi l-garanzija fiskali fl-20 jum min-notifika tad-de?i?joni li timponi l-g?oti ta' garanzija.”

Il-kaw?a prin?ipali u d-domandi preliminari

6 Peress li kisbet d?ul mill-bejg? ta' mill-inqas EUR 49 790 euros, BB construct talbet li ti?i rre?istrata g?all-finijiet tal-VAT. Abba?i tal-Artikolu 4c(1) u (2) tal-li?i dwar il-VAT, id-direttorat tat-taxxi imponilha l-g?oti ta' garanzija g?al perijodu ta' 12-il xahar. L-ammont ta' din il-garanzija kien ta' EUR 500 000 u din kellha ting?ata f'terminu ta' 20 jum. Skont id-direttorat tat-taxxi dan l-g?oti ta' tali garanzija kien i??ustifikat min?abba arretrati tal-VAT ta' kumpannija o?ra, li mag?ha l-amministratur jew l-asso?jat ta' BB construct kellu konnessjoni personali jew patrimonjali.

7 BB construct talbet l-annullament jew it-tnaqqis ta' din il-garanzija quddiem il-Krajský Súd v Bratislave (qorti re?jonali ta' Bratislava, is-Slovakkja). Mill-pro?ess quddiem il-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li din il-qorti annullat id-de?i?joni li kienet te?i?i l-g?oti tal-imsemmija garanzija u li d-direttorat tat-taxxi appella minn din is-sentenza quddiem in-Najvyšší súd Slovenskej republiky (qorti suprema tar-Repubblika Slovakkja).

8 Din il-qorti tal-a??ar tippre?i?a li l-garanzija prevista fl-Artikolu 4c tal-li?i dwar il-VAT ?iet adottata abba?i tal-Artikolu 273 tad-Direttiva tal-VAT, sabiex ji?u evitati l-frodi u l-eva?joni fiskali. Il-le?i?latur Slovakk fittex li jinkora??ixxi lill-uffi??ju tat-taxxa jag?mel ir-re?istrazzjoni g?all-finijiet tal-VAT dipendenti fuq l-obbligu li ting?ata din il-garanzija. Tali garanzija tippermetti lil dan l-uffi??ju jirkupra l-ammonti dovuti f'ka? li ma jit?allsux mill-persuna taxxabbli l-?dida matul is-sena finanzjarja ta' wara r-re?istrazzjoni tag?ha.

9 Skont l-indikazzjonijiet mog?tija mid-direttorat tat-taxxi quddiem l-imsemmija qorti, f'kull ka?, l-ammont tal-garanzija prevista fl-Artikolu 4c tal-li?i dwar il-VAT huwa kkalkolat awtomatikament, minn sistema tal-informatika, ming?ajr il-possibbiltà li dan l-ammont ji?i emendat. G?aldaqstant, kull applikazzjoni hija s-su??ett ta' trattament individwali u o??ettiv.

10 BB construct tikkontesta, quddiem il-qorti tar-rinviju, l-ammont tal-garanzija inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali. Fil-fehma tag?ha dan l-ammont huwa sproporzjonat fid-dawl tad-d?ul mill-bejg? tag?ha, sal-punt li jippre?udika l-libertà ta' intrapri?a. G?aldaqstant, din il-garanzija tixbah sanzjoni ta' natura retroattiva, ibba?ati fuq fatti tal-passat.

11 Fid-dawl ta' dawn l-argumenti, din il-qorti tistaqsi dwar il-kompatibbiltà tal-imsemmija garanzija mad-dritt tal-Unjoni.

12 L-imsemmija qorti tirrileva, b'mod partikolari, li s-sistema implementata mil-le?i?latur Slovakk twassal g?al trattament differenti bejn il-persuna taxxabbli li ma tosservax l-obbligu tag?ha ta' re?istrazzjoni g?all-finijiet tal-VAT, li jesponiha g?al penalitajiet li jammontaw sa EUR 20 000 u, il-persuna taxxabbli li tosserva l-imsemmi obbligu u li g?andha, f'?erti ?irkustanzi, tag?ti garanzija fiskali ta' ammont li jvarja minn EUR 1 000sa EUR 500 000. Hija tirrileva wkoll li l-applikanti li g?andhom dejn ta' natura o?ra li ma hijiex fiskali ma humiex su??etti g?all-obbligu li jag?tu garanzija.

13 L-imsemmija qorti ssostni wkoll li, b'te?id inkunsiderazzjoni tal-ammont sostanzjali ta' din il-garanzija meta mqabbel mal-kapa?itajiet finanzjarji tal-kumpannija kkon?ernata, wie?ed jista' jistaqsi jekk l-imsemmija garanzija ma tikkostitwixxix sanzjoni fiskali indiretta fis-sens tal-?urisprudenza tal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem.

14 Huwa f'dawn i?-?irkustanzi li n-Najvyšší súd Slovenskej republiky (qorti suprema tar-Repubblika Slovakkja) idde?idiet li tissospendi l-pro?eduri quddiema u li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domandi preliminari li ?ejjin:

“1) Sa fejn awtorità nazzjonali tapplika pro?edura li permezz tag?ha, meta l-amministratur attwali ta' persuna ?uridika kien jokkupa wkoll il-kariga ta' rappre?entant legali ta' persuna ?uridika o?ra li ma osservatx l-impenji fiskali tag?ha, id-dritt nazzjonali jie?u din is-sitwazzjoni inkunsiderazzjoni sabiex ji??ustifika r-rekwi?it ta' garanzija fiskali li tista' til?aq l-ammont ta' EUR 500 000, dan jista' jitqies li huwa konformi mal-g?an li l-Artikolu 273 tad-Direttiva tal-VAT, ifittex li jil?aq, li huwa l-prevenzjoni tal-frodi fir-rigward tal-VAT?

2) Jista' jitqies li l-garanzija fiskali inkwistjoni, min?abba li l-ammont massimu tag?ha jista' jil?aq EUR 500 000, kif ?ie impost fil-kaw?a prin?ipali, ma tiksirx il-libertà ta' intrapri?a prevista mill-Artikolu 16 tal-[Karta], ma tisforzax indirettament lill-persuna taxxabbli tiddikjara l-insolvenza tag?ha, ma hijiex diskriminatorja fid-dawl tal-Artikolu 21(1) tal-[Karta], ma tmurx kontra l-prin?ipju ta' *ne bis in idem* fil-qasam tal-?bir tal-VAT u fl-a??ar nett ma tiksirx il-prin?ipju ta' nuqqas ta' retroattività rrikonoxxut mill-Artikolu 49(1) u (3) tal-[Karta]?”

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ammissibbiltà

15 Il-Gvern Slovakk u d-direttorat tat-taxxi jqisu li d-domandi mag?mula ma g?andhomx rabta mal-kaw?a prin?ipali. Huma essenzjalment jenfasizzaw li l-qorti tar-rinviju hija adita b'appell li fil-kuntest tieg?u hija mitluba tidde?iedi mhux fuq il-legalità tal-garanzija li hija s-su??ett ta' dawn id-domandi, i?da sempli?ement fuq l-aspetti formali, relatati mal-motivazzjoni. G?aldaqstant, skont il-Gvern Slovakk, l-imsemmija domandi, li huma irrilevanti u li g?andhom natura ipotetika, huma inammissibbli.

16 F'dan ir-rigward, g?andu jif fakkar li d-domandi jirrigwardaw id-dritt tal-Unjoni jibbenefikaw minn pre?unzjoni ta' rilevanza. Ir-rifjut tal-Qorti tal-?ustizzja li tag?ti de?i?joni dwar domanda preliminari mag?mula minn qorti nazzjonali huwa possibbli biss meta jkun jidher b'mod manifest li l-interpretazzjoni mitluba tad-dritt tal-Unjoni ma g?andha l-ebda relazzjoni mar-realtà jew mas-su??ett tal-kaw?a prin?ipali, meta l-problema tkun ta' natura ipotetika jew meta l-Qorti tal-?ustizzja ma jkollhiex disponibbli l-informazzjoni fattwali u legali ne?essarja sabiex tirrispondi b'mod utli g?ad-domandi li jkunu sarulha (sentenza tat-8 ta' Settembru 2015, Taricco et, C?105/14, EU:C:2015:555, punt 30 u l-?urisprudenza ??itata).

17 Fil-ka? ine?ami, il-qorti tar-rinviju ppre?i?at li l-legalità tal-pro?edura li wasslet sabiex ti?i imposta l-garanzija inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali tiddependi mir-risposti li g?andhom jing?ataw lid-domandi mag?mula.

18 F'dawn i?-?irkustanzi, ma jidhirx b'mod manifest li dawn id-domandi huma ipoteti?i jew ma g?andhom ebda rabta mal-fatti jew mas-su??ett tal-kaw?a prin?ipali. G?aldaqstant, l-imsemmija domandi huma ammissibbli.

19 Permezz ta' ewi domandi, li għandhom jiġu eżaminati flimkien, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi jekk l-Artikolu 273 tad-Direttiva tal-VAT, l-Artikolu 16, l-Artikolu 21(1) u l-Artikolu 49(1) u (3) tal-Karta jew il-prinċipju ta' *ne bis in idem*, san'it fl-Artikolu 50 tal-Karta, għandhomx jiġu interpretati fis-sens li huma jipprekludu li, matul ir-reżistrazzjoni għall-finijiet tal-VAT ta' persuna taxxabbli, li l-amministratur tagħha kien preżedentement l-amministratur jew l-assoċjat ta' persuna ġuridika oħra li ma kinitx osservat l-obbligi tagħha relatati mat-taxxa, l-uffiċju tat-taxxa jobbliga lil din il-persuna taxxabbli tagħti garanzija li l-ammont tagħha jista' jiġi EUR 500 000.

20 F'dan ir-rigward, fl-ewwel lok, għandu jittfakkar li l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 273 tad-Direttiva tal-VAT jippreżenta li l-Istati Membri jistgħu jieħdu l-miżuri neċessarji sabiex jiġuraw il-ġur tal-VAT u sabiex tiġi evitata frodi, bla għall-osservanza tal-ugwaljanza fit-trattament bejn tranżazzjonijiet domestiċi u tranżazzjonijiet imwettqa bejn Stati Membri minn persuni taxxabbli, sakemm dawn l-obbligi, fin-negozju bejn Stati Membri, ma jagħtux lok għal formalitajiet konnessi mal-qsim ta' fruntieri.

21 Il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li, lil hinn mil-limiti li jistabbilixxu, id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 273 tad-Direttiva tal-VAT la jispjegaw il-kundizzjonijiet u lanqas l-obbligi li l-Istati Membri jistgħu jipprevedu u li, għaldaqstant, jagħtu lil dawn marġni ta' diskrezzjoni fir-rigward tal-mezzi intiġi sabiex jintlaqu l-għanijiet li jiġi ggarantit il-ġur tal-VAT kollha fit-territorju tagħhom u l-ġlieda kontra l-frodi (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-5 ta' Ottubru 2016, Maya Marinova, C-576/15, EU:C:2016:740, punt 43 u l-urisprudenza ġiġurata).

22 Fil-każ ineżami, mit-talba għal deċiżjoni preliminari u mill-osservazzjonijiet ippreżentati quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja jirriżulta li r-regola legali inkwistjoni fil-kawża prinċipali ġiet stabbilita bis-saħħa tal-Artikolu 273 tad-Direttiva tal-VAT, sabiex jiġi ġurat il-ġur korrett tal-VAT u sabiex tiġi evitata l-frodi tat-taxxa. Hija tippermetti lid-direttorat tat-taxxi jeħi minn persuna taxxabbli dda, li tippreżenta riskju li ma tallasx it-taxxi minnabba l-konnessjonijiet tagħha ma persuna ġuridika oħra li għandha arretrati tat-taxxa, li tagħti garanzija għal perijodu ta' 12-il xahar. L-ammont ta' din il-garanzija huwa ddeterminat permezz ta' sistema tal-informatika u jista' jammonta minn EUR 1 000 sa EUR 500 000.

23 Minn dan isegwi li regola legali, b'al dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, hija intiġa tilaq l-għanijiet imsemmija fl-Artikolu 273 tad-Direttiva tal-VAT u tidher li hija ta' natura li tista' tilaqhom, meta jkun hemm riskju reali li ma jiġi allsux it-taxxi.

24 Madankollu, il-miżuri li l-Istati Membri għandhom il-possibbiltà jadottaw, bis-saħħa ta' dan l-Artikolu 273, sabiex jiġuraw il-ġur korrett tat-taxxa u li tiġi evitata frodi ma għandhomx imorru lil hinn minn dak li huwa neċessarju sabiex jintlaqu tali għanijiet u ma għandhomx jimminaw in-newtralità tal-VAT (sentenzi tal-21 ta' Ottubru 2010, Nidera Handelscompagnie, C-385/09, EU:C:2010:627, punt 49 u l-urisprudenza ġiġurata, kif ukoll tal-5 ta' Ottubru 2016, Maya Marinova, C-576/15, EU:C:2016:740, punt 44 u l-urisprudenza ġiġurata).

25 Hija l-qorti tar-rinviju li għandha tevalwa l-kompatibbiltà tal-applikazzjoni ta' din ir-regola legali mar-rekwiżiti indikati fil-punt preżedenti preżenti fid-dawl ta' lirkustanzi kollha tal-kawża prinċipali. Skont l-urisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja, din tista', madankollu, tipprovdi lil din il-qorti kull indikazzjoni utli sabiex issolvi t-tilwima quddiemha (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat-28 ta' Lulju 2016, Astone, C-332/15, EU:C:2016:614, punt 36 u l-urisprudenza ġiġurata, kif ukoll tal-5 ta' Ottubru 2016, Maya Marinova, C-576/15, EU:C:2016:740, punt 46).

26 L-ewwel nett, għal dak li jirrigwarda l-prinċipju ta' proporzjonalità, għandu jiġi rrilevat, minn na?a, li, għall-finijiet tal-applikazzjoni tal-imsemmija regola legali, ir-riskju li t-taxxa ma titgħallasx huwa kkalkulat minn sistema tal-informatika li tiġi enera, b'mod awtomatiku, l-ammont tal-garanzija mitluba lill-persuna taxxabbli kkonfermata, milli jidher mingħajr ma din il-persuna taxxabbli tista' tkun taf id-data u?ata mill-uffiċċju tat-taxxa għall-finijiet tal-imsemmi kalkolu u mingħajr ma huwa possibbli li dan l-ammont jiġi adattat skont l-informazzjoni pprovduta, skont il-ka?, mill-imsemmija persuna taxxabbli.

27 F'tali ġirkustanzi, l-obbligu li tingħata garanzija fiskali jista' jwassal, f'ertu ka?ijiet, għal ri?ultat li jmur lil hinn minn dak li huwa ne?essarju sabiex jiġu għurati l-?bir korrett tal-VAT u l-prevenzjoni ta' frodi tat-taxxa (ara, b'analoġija, is-sentenza tal-10 ta' Lulju 2008, Sosnowska, C?25/07, EU:C:2008:395, punt 24 u l-urisprudenza ?itata).

28 Min-na?a l-o?ra, mill-informazzjoni fil-proċess li għandha l-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li l-ammont tal-garanzija me?tie? jista' jammonta, b?al fil-kaw?a prinċipali, għal EUR 500 000, ji?ifieri l-ammont massimu previst. F'dan ir-rigward, għandu jiġi rrilevat li l-prinċipju ta' proporzjonalità je?tie? li l-ammont tal-garanzija jkollu korrelazzjoni mar-riskju li ma titgħallasx it-taxxa fil-futur u l-ammont ta' dejn fiskali pre?edenti. Barra minn hekk, għandhom jittie?du wkoll inkunsiderazzjoni kemm ir-rwol li jkollu l-asso?jat jew l-amministratur tal-persuna ?uridika li għandha arretrati tat-taxxa fil-kostituzzjoni u l-estjoni tal-persuna ?uridika li lilha tintalab il-garanzija kif ukoll ir-rwol li kellu fil-kostituzzjoni u l-estjoni tal-persuna ?uridika pre?edenti li tagħha kien asso?jat jew amministratur.

29 Fit-tieni nett, għal dak li jirrigwarda l-prinċipju ta' newtralità fiskali, li kien inti? mil-le?i?latur tal-Unjoni sabiex fil-qasam tal-VAT jirrifletti l-prinċipju ?enerali ta' ugwaljanza fit-trattament, għandu jiġi kkonstatat li l-persuni taxxabbli li ma josservawx l-obbligi fiskali tagħhom, b'mod partikolari l-obbligu ta' re?istrazzjoni tagħhom, ma jinsabux f'sitwazzjoni paragonabbli ma' dik ta' persuni taxxabbli li josservaw l-obbligu ta' re?istrazzjoni tagħhom (ara, b'analoġija, is-sentenza tal-5 ta' Ottubru 2016, Maya Marinova, C?576/15, EU:C:2016:740, punt 49). Għaldaqstant, il-prinċipju ta' newtralità fiskali ma jistax jiġi interpretat b?ala li jipprekludi r-rekwi?it ta' għoti ta' garanzija b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prinċipali.

30 Għandu jiġi rrilevat, fit-tieni lok, li l-qorti tar-rinviju tistaqsi wkoll lill-Qorti tal-?ustizzja dwar l-interpretazzjoni li għandha tingħata, f'ġirkustanzi b?al dawk fil-kaw?a prinċipali, tal-Artikolu 49(1) u (3) tal-Karta, tal-prinċipju ta' *ne bis in idem*, san?it fl-Artikolu 50 tal-Karta, tal-kun?ett ta' "libertà ta' intrapri?a", imsemmi fl-Artikolu 16 tal-Karta, u tal-prinċipju ta' ugwaljanza fit-trattament, san?it fl-Artikolu 21 tal-Karta.

31 F'dan ir-rigward, għandu jitfakkar li l-Artikolu 49 tal-Karta jistabbilixxi l-prinċipji ta' legalità u ta' proporzjonalità ta' delitti u ta' pjeni, li jipprovdu, b'mod partikolari, li ?add ma jista' jkun ikkundannat għal azzjoni jew ommissjoni li, fil-mument li twettqet, ma kinitx tikkostitwixxi reat skont id-dritt nazzjonali jew id-dritt internazzjonali u li, skont il-prinċipju ta' *ne bis in idem* imsemmi fl-Artikolu 50 tal-Karta, ?add ma jista' jkun ippro?essat jew ikkastigat fi pro?edimenti kriminali għal xi reat li dwaru jkun di?à ?ie finalment liberat jew misjub ?ati fl-Unjoni Ewropea permezz ta' sentenza kriminali definittiva skont il-li?i. L-applikazzjoni ta' dan il-prinċipju tippre?umi li l-mi?uri li di?à ?ew adottati fil-konfront ta' persuna permezz ta' de?i?joni li saret definittiva kienu ta' natura kriminali (sentenza tas-26 ta' Frar 2013, Åkerberg Fransson, C?617/10, EU:C:2013:105, punt 33).

32 Issa, ir-rekwi?it ta' għoti ta' garanzija, b?al dik inkwistjoni fil-ka? ine?ami, ma għandux għan ta' infurzar, peress li huwa pa?ifiku li l-persuna ?uridika li titlob ir-re?istrazzjoni ma tkun wettqet ebda reat u li l-għan tad-dispo?izzjoni kkonfermata huwa li jiġi għurat il-?bir korrett tal-VAT fil-futur. Is-sempli?i fatt, enfasizzat mill-qorti tar-rinviju, li, min?abba l-ammont tagħha l-għoti ta' tali

garanzija jista' jkun ta' pi? kbir g?all-persuna ?uridika li tkun g?adha kif ?iet ikkostitwita, ma jippermettix, fil-ka? ine?ami, li l-imsemmija garanzija titqies li hija sanzjoni kriminali g?all-finijiet tal-applikazzjoni tal-Artikoli 49 u 50 tal-Karta.

33 F'dawn i?-?irkustanzi, b?alma g?amlu d-direttorat tat-taxxi, il-Gvern Slovakk u l-Kummissjoni Ewropea, g?andu jitqies li l-Artikoli 49 u 50 tal-Karta ma japplikawx fil-kaw?a prin?ipali.

34 G?al dak li jirrigwarda l-libertà ta' intrapri?a, g?andu jifakkar li, skont l-Artikolu 16 tal-Karta, din il-libertà hija rrikonoxxuta konformement mad-dritt tal-Unjoni u mal-le?i?lazzjonijiet u mal-prattiki nazzjonali.

35 Il-protezzjoni mog?tija mill-imsemmi Artikolu 16 tkopri l-libertà li ti?i e?er?itata attività ekonomika jew kummer?jali, il-libertà kuntrattwali u l-kompetizzjoni libera (sentenza tat-22 ta' Jannar 2013, Sky Österreich, C?283/11, EU:C:2013:28, punt 42).

36 Skont il-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja, il-libertà ta' intrapri?a ma tikkostitwixxix prerogattiva assoluta. Hija tista' tkun su??etta g?al firxa wiesg?a ta' interventi mill-awtoritajiet pubbli?i li jistg?u jistabbilixxu, fl-interess ?enerali, limiti g?all-e?er?izzju tal-attività ekonomika (sentenza tas-17 ta' Ottubru 2013, Schaible, C?101/12, EU:C:2013:661, punt 28; ara wkoll, f'dan is-sens, is-sentenza tat-22 ta' Jannar 2013, Sky Österreich, C?283/11, EU:C:2013:28, punti 45 u 46).

37 Skont l-Artikolu 52(1) tal-Karta, kull limitazzjoni fuq l-e?er?izzju tal-libertà ta' intrapri?a g?andha tkun prevista mil-li?i, g?andha tosserva l-kontenut essenzjali ta' din il-libertà u g?andha, fl-osservanza tal-prin?ipju ta' proporzjonalità, tkun ne?essarja u effettivament tirrifletti g?anijiet ta' interess ?enerali rrikonoxxuti mill-Unjoni jew il-?tie?a ta' protezzjoni tad-drittijiet u tal-libertajiet ta' persuni o?ra.

38 Fil-ka? ine?ami, mill-informazzjoni fil-pro?ess li g?andha l-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li r-rekwi?it tal-g?oti tal-garanzija inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali jimponi limitazzjoni fuq il-persuna taxxabbli li tirrestrin?i l-u?u liberu tar-ri?orsi finanzjarji g?ad-dispo?izzjoni tag?ha u, g?aldaqstant tikkostitwixxi pre?udizzju g?al-libertà ta' intrapri?a tag?ha.

39 Huwa pa?ifiku li din il-garanzija hija prevista mil-li?i dwar il-VAT u hija ??ustifikata mill-g?anijiet le?ittimi li ji?i ?gurat il-?bir korrett ta' din it-taxxa u l-prevenzjoni tal-frodi fiskali.

40 Madankollu, il-qorti tar-rinviju tippre?i?a li l-imsemmija garanzija tammonta g?al EUR 500 000 u li tirriskja, min?abba l-ammont tag?ha, li ??ieg?el lil BB construct tiddikjara ru?ha f'sitwazzjoni ta' insolvenza.

41 Issa, g?andu ji?i kkunsidrat li, peress li l-g?oti ta' garanzija, fid-dawl tal-ammont kbir tag?ha, i?a??ad, ming?ajr ?ustifikazzjoni, lill-kumpannija kkon?ernata mir-ri?orsi tag?ha sa mill-?olqien tag?ha u jwaqqafha milli ti?viluppa l-attivitajiet ekonomi?i tag?ha, dan jippre?udika b'mod manifestament sproporzjonat il-libertà ta' intrapri?a.

42 Madankollu, hija l-qorti tar-rinviju li g?andha tiddetermina, fid-dawl tal-elementi kollha esposti fil-punti 26 sa 28 tas-sentenza pre?enti, jekk l-g?oti ta' garanzija ta' EUR 500 000 imurx, fi?-?irkustanzi tal-kaw?a prin?ipali, lil hinn minn dak li huwa ne?essarju sabiex jintla?aq l-g?an li jikkonsisti f'li ji?i ?gurat il-?bir korrett tal-VAT u sabiex ti?i evitata l-frodi fiskali.

43 G?al dak li jirrigwarda l-prin?ipju ta' ugwaljanza fit-trattament, g?andu ji?i rrilevat li dan il-prin?ipju jimponi li sitwazzjonijiet paragunabbli ma ji?ux ittrattati b'mod differenti u li sitwazzjonijiet differenti ma ji?ux ittrattati b'mod ugwali, sakemm tali trattament ma jkunx o??ettivament

i?ustifikat. L-elementi li jikkarakterizzaw sitwazzjonijiet differenti u g?aldaqstant in-natura paragunabbli tag?hom g?andhom, b'mod partikolari, ji?u ddeterminati u evalwati fid-dawl tal-iskop tad-dispo?izzjonijiet inkwistjoni u tal-g?an imfittex minnhom, fejn g?andhom jittie?du inkunsiderazzjoni, f'dan is-sens, il-prin?ipji u l-g?anijiet tal-qasam li ta?tu jaqa' l-att inkwistjoni (sentenzi tas-16 ta' Di?embru 2008, Arcelor Atlantique u Lorraine *et*, C?127/07, EU:C:2008:728, punti 23 u 26, kif ukoll tas-7 ta' Marzu 2017, RPO, C?390/15, EU:C:2017:174, punti 41 u 42).

44 Fil-ka? ine?ami, hekk kif ?ie rrilevat fil-punt 22 tas-sentenza pre?enti, il-mi?ura nazzjonali inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali hija inti?a ti?gura l-?bir korrett tal-VAT u l-prevenzjoni tal-frodi fiskali billi titlob garanzija, ming?and il-persuni taxxabbli su??etti g?al obbligu ta' re?istrazzjoni g?all-finijiet tal-VAT u li amministratur jew asso?jat tag?hom kien l-amministratur jew l-asso?jat ta' persuna ?uridika o?ra li, fid-data tad-dissoluzzjoni tag?ha, kellha arretrati tat-taxxa li jammontaw tal-inqas g?al EUR 1 000.

45 Huwa sabiex jintla?qu dawn l-g?anijiet li, skont ir-regola legali inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, persuni taxxabbli ?odda jistg?u ji?u su??etti g?al obbligu li jag?tu garanzija min?abba li jippre?entaw riskju li ma j?allsux it-taxxa fid-dawl tal-konnessjonijiet li huma g?andhom ma' persuna ?uridika o?ra li g?andha, hija stess, arretrati tat-taxxa.

46 Konsegwentement, g?andu jitqies li dawn il-persuni taxxabbli jinsabu f'sitwazzjoni differenti minn dik ta' persuni taxxabbli li g?andhom dejn ie?or li ma huwiex fiskali jew li g?andhom konnessjonijiet ma' persuni ?uridi?i li g?andhom dejn ie?or li ma huwiex fiskali, b'tali mod li huma jistg?u ji?u ttrattati b'mod differenti.

47 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet kollha pre?edenti, ir-risposti g?ad-domandi mag?mula g?andhom ikunu kif ?ej:

– L-Artikolu 273 tad-Direttiva tal-VAT u l-Artikolu 16 tal-Karta g?andhom ji?u interpretati fis-sens li huma ma jipprekludux li, matul ir-re?istrazzjoni g?all-finijiet tal-VAT ta' persuna taxxabbli, li l-amministratur tag?ha kien pre?edentement l-amministratur jew l-asso?jat ta' persuna ?uridika o?ra li ma kinitx osservat l-obbligi fiskali tag?ha, l-uffi??ju tat-taxxa jitlob lil din il-persuna taxxabbli tag?ti garanzija li l-ammont tag?ha jista' jil?aq EUR 500 000, sakemm il-garanzija mitluba mill-imsemmija persuna taxxabbli ma tmurx lil hinn minn dak li huwa ne?essarju sabiex jintla?qu l-g?anijiet imsemmija fl-Artikolu 273, u dan huwa l-qorti tar-rinviju li g?andha tivverifikah;

– il-prin?ipju ta' ugwaljanza fit-trattament g?andu ji?i interpretat fis-sens li ma jipprekludix lill-uffi??ju tat-taxxa milli jitlob ming?and persuna taxxabbli ?dida, matul ir-re?istrazzjoni tag?ha g?all-finijiet tal-VAT, li tag?ti tali garanzija min?abba l-konnessjonijiet tag?ha ma' persuna ?uridika o?ra li g?andha arretrati tat-taxxa.

Fuq l-ispejje?

48 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (Id-Disa' Awla) taqta' u tidde?iedi:

1) L-Artikolu 273 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat?28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud u l-Artikolu 16 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea g?andhom ji?u interpretati fis-sens li huma ma jipprekludux li, matul ir-re?istrazzjoni g?all-finijiet tat-taxxa fuq il-valur mi?jud ta' persuna taxxabbli, li l-amministratur

tagħha kien pre'edentement l-amministratur jew l-assoġjat ta' persuna ?uridika o?ra li ma kinitx osservat l-obbligi fiskali tagħha, l-uffi??ju tat-taxxa jitlob lil din il-persuna taxxabbli tagħti garanzija li l-ammont tagħha jista' jil?aq EUR 500 000, sakemm il-garanzija mitluba mill-imsemmija persuna taxxabbli ma tmurx lil hinn minn dak li huwa ne?essarju sabiex jintla?qu l-g?anijiet imsemmija fl-Artikolu 273, u dan huwa l-qorti tar-rinviju li g?andha tivverifikah.

2) Il-prin?ipju ta' ugwaljanza fit-trattament g?andu ji?i interpretat fis-sens li ma jipprekludix lill-uffi??ju tat-taxxa milli jitlob ming?and persuna taxxabbli ?dida, matul ir-re?istrazzjoni tagħha g?all-finijiet tat-taxxa fuq il-valur mi?jud, li tagħti tali garanzija min?abba l-konnessjonijiet tagħha ma' persuna ?uridika o?ra li g?andha arretrati tat-taxxa.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: is-Slovakk.